

Мел

тюч 2
н-38

МАХБУБА НЕЙМАТЗОДА

ДУХТАРАКИ
БОЗИНТАР

МАХИНАБОНУИ МО

Кӣ сӯч ман метозад?
Аз диданам менозад?
Шодон барам кӣ ояд?
Кӣ шеъри ман сарояд?
Махинаbonui mo
Нури ду чашми момо.
Мисли худам рӯи кист?
Пайваста абрӯи кист?
Монанди ман дар хона
Кӣ бо қалам дугона?
Намедонед? Гӯям рост,
Махинаbonui most.
Қалам зебад ба дасташ
Усма ба чашми маасташ,
Ширин нозу адояш
Форам бувад садояш.
Моро кӣ механдонад?
Аз гам кӣ мераҳонад?
Намемонад шавем пир
Бошем як лаҳза дилгир.
Кӣ бо рақсу бо ҷавлон
Мекунад моро ҷавон?
Чону ҷаҳони момо,
Махинаbonui mo.

БАЗМИ НАВРУЗӢ

Нагмакунон меравад
 Обаки чубор,
 Селаи гунчишкакон
 Дар шохи чинор.

Боз саҳар шукуфон
 Чехраи хурshed,
 Мугҷай худ во намуд
 Навдаи гулбед.

Бар сари шаҳтути пир
 Саъва дар наво,
 Печида савти хушаш
 Дар авчи ҳаво.

Тоза суруде бикард
 Фохта оғоз,
 Кафтари даштӣ ба он
 Гашт ҳамовоз.

Ҷуфти парасту расид
 Хонда тарона,
 Рафт суруди баҳор
 Хона ба хона.

ПАДАРЧОН

Падарчон шумо
Болу пари ман,
Хуршеди рӯзам
Шаб ахтари ман.
Хоҳам, ки сад сол
Бошед сари ман,
Ҳаргиз набинед
Чашми тари ман.
Киблагаҳи ман
Эй падари ман,
Як дам бишинед
Андар бари ман.
Гӯед маро боз:
– Ҳуми зари ман,
Беҳ аз сад писар
Гулдухтари ман.

ДАР САРИ ХОН

Бобоям дар сари хон
 Аз ҳама боло шинад,
 Момочонам ҳамеша
 Аз бари бобо шинад.

Падарчони ман аз рост,
 Аз чап шинад модарам,
 Пахлую модарчонам
 Ҷои ману додарам.

Вале хоҳараки мо
 Мешинад аз мо боло,
 Медонӣ, ҷояш кучо?
 Сари зонуи момо.

КОМРОНЧОНИ НОЗДОНА

Комрончони ноздона
Дар ин хона ягона,
Гирди сари Комрончон
Аммачонаш парвона.

Комрончони сап-сафед,
Лабакояш барги бед,
Нашавед сери дидор
Рӯ ба рӯяш бишинед.

Комрончон «инго» гӯяд,
Яъне ки «таго» гӯяд.
– Ман омадам ба дунё,
Кучо шуд савго? – гӯяд.

Ҳама дӯконраво шуд,
Як хона пур савғо шуд,
«Инго»-и Комрончон ҳам
Як пардаҳак боло шуд...

БОГИ ШАМОЛ

Ба дехи Боги Шамол
Шамол омад аз шимол.
Омад баҳри сайру гашт
Аз сӯи ёлаву дашт.
Шамол омад сахарӣ
Дар по кавши пар-парӣ.
Шамолак ҳар сӯ давид
Ноғаҳ себистоне дид.
Давид он бар-бари боғ,
Даромад аз дари боғ,
Бӯса зад аз рӯи себ,
Шуд мастаки бӯи себ.
Шоҳаҳоро ҳай ҷунбонд,
Дар шоҳаҳо себ намонд.
Себаки сурхи рахшон
Ҳар сӯ бишуд парешон.
Рӯи замин яксара
Пур шуд аз себи сара.
Рӯзи дигар чӯраҷон
Дар дукон шуд себ арzon.

ДАРЁБОД

Дарёбод дарё дорад,
Бари дарё чо дорад.
То дехай Дарёбод
Монад сарсабзу обод,
Чорист рўзу шабон
Дарёи Кофарниҳон.
Дар ин дех карда манзил
Садҳо марди дарёдил,
Чун дарё пиру ҷавон
Соҳиби табъи равон.
Ҳар гаҳ равам Дарёбод,
Дил гардад хураму шод.
Як сӯ саҳрои гандум,
Хандон бубинам мардум.
Як сӯ боғи шакарбор.
Девораш аз гули хор.
Аз дари боғ дароям,
Оғӯши худ кушоям.
Шамида бӯи модар,
Бӯсам зи рӯи модар.
Паҳлӯякаш нишинам,
Аз боғаш хурмо чинам.
Модараму Дарёбод
Умре наравад аз ёд.

ТАНБАЛ

Танбал ду-се бел зад,
Рӯи сабза гел зад.
Гуфто: – чӣ хуб гелзаний,
Сонӣ қунам белзаний.
Ғелиду хобакаш бурд,
Хобакаш тобакаш бурд.
Танбалии бедаво,
То аз танаш шуд ҷудо,
Дид, ки рӯзаш тамом!
Субҳакаш дар дами шом.

ГУРБАЧАИ МАН

Дорам ман як гурбача
Сафедаки боодоб,
Рӯи кати мулоим
Ҳамроҳам мекунад хоб.

Дар багалам то сахар
Хур-хури хур мекунад,
Хастагии танамро
Ба гармӣ дур мекунад.

Мушаш, ки аз дур бинад,
Дир-дири дир меларзад,
Ин хел гурбай далер
Палав хӯрад меарзад!

БОБО ОМАД АЗ САФАР

Бар рӯи момочонам
Сурхӣ дамид ин сахар,
Бедарду ғам омадаст
Бобоҷонам аз сафар.

Момочонам аз шодӣ
– Хуш омадед, бобо! – гуфт,
Бобоҷонам дар ҷавоб
– Хушвақт бошед, момо! – гуфт.

Ман пурсидам: – Ҳой бобо,
Чӣ овардед баҳри мо?
Гуфт момо бо дилсӯзӣ:
– Азоб надод дарди по?

Додарам гуфт: – Бобоҷон,
Кушиод зуд ҷомадон,
Момо пурсид: – Дар сафар
Шифо ёфт дарди миён?

Бобоям аз ҷомадон
Савғоҳоро баровард,
Рӯймоли хурду калон,
Мошинчаи сурху зард.

Раҳоварди беҳтарин
Аз барои момо буд,
Маҳсии амиркой
Бахри пои момо буд.

Маҳсӣ пӯшида момо
Гуфт: – Сад соли дигар бош!
Бобо гуфто: – Ба сад сол,
Бо ман ту ҳамсафар бош!

АММАЧОНИ ЧОНОНА

Аммачони чонона,
Бароред шодиёна.
Бо дўлчаи пур аз шир,
Бо фаллаю бо фатир
Бароятон ин сахар
Ман овардам хушхабар.
Бигуям? Раксед аввал?
Ман месароям ғазал:
Умбака, чон, умбака!
Бак-бака, чон, умбака!
Бузголемон шуд оча,
Зоид ду бузголача!

ХОБ ОМАД

Хоб омаду хоб омад
Аз кӯҳи Варзоб омад,
Ба хонемон омад хоб
Бо бӯи гули Ягноб.
Хоб омаду якбора
Даромад ба гахвора,
Нӯг-нӯги пои Бону
Оҳиста рафт то зону
Бӯсид ду дасти Бону,
Чашмони масти Бону,
Бӯсид рухи хандонаш,
Ҳатто, аз ду дандонаш.
Ханда ба лаб, рӯ маҳтоб,
Бонучонам рафта хоб.

РАСТАИ ГУЛ

— Духтараки хаймарӣ,
Гул ба кучо мебарӣ?
— Мебарам дастаи гул
Ба сӯи растаи гул.
Шавад растаи бозор
Аз гули ман лолазор.
Фарёд занам:
— Ҳо, мардум,
Хонетон пурин гандум!
Дастагул аз ман ҳаред,
Ба модари худ баред!
Бобоҷон, имрӯз аз гул
Дареғ надор асло пул.
Баҳри момо гул бигир,
Магӯ, ки ўшудаст пир.
Гул дида, ҳандон шавад,
Ба шодӣ ҷавон шавад.
Ҳой ако, ба се танға
Се гул бубар ба янга.
Бигир аз гул ду дона
Ба модарат, дугона!
Дар ёд доред, имрӯз ид
Иди бузургу саид.
Иди ҳама модарон,
Иди ҳама ҳоҳарон.
Аз ҳамаи тӯхфаҳо
Гул ҳадия бебаҳо.

14360

ТУРНА

Турнаяке аз ҳаво
 Пар зада, гуфто ба мо:
 – Хуш бимонедам го-го,
 Равам хонаи таго.
 Гуфтам: – Хонаи тагот
 Дар шаҳр ё дар боғот?
 Зимишон ғуфт: – хонеш дур
 Дар кишвари Сингапур.
 Гармо, ки оғоз шавад
 Ҳаво гарму соз шавад.
 Тағом назди мо ояд,
 Шаҳри Бухоро ояд.
 Дар мавзеи «Чор манор»
 Дорад хонаи тайёр.
 Ҳоло, ки навбаҳор аст,
 Ҷои ў Қандаҳор аст.

КОНСЕРТ

Дойиразан шуд Нигор
Саҳна сояи чанор.
Пешу бари ҷӯйбор,
Тамошобин шуд қатор.
Дар дастонам зангула,
Дар сарам чанбари гул.
Камзӯли махмал ба бар,
Пӯпакчаҳо дар кокул.
Рақсидаму раксидам,
Покӯбону сарчунбон.
Гоҳе товус мешудам,
Гоҳе кабки хиромон.
Ҳайфо, ки хаста гардид
Дастакони Нигора,
Охир, ҷои дойира
Менавоҳт ў тағора.

БИБИЧОНИ САДСОЛА

Лентай ранга ёфта,
Кокулчаҳоро бофта,
Куртаҳои нав ба бар,
Тоқиҳои нав ба сар.
Дастархону халтатӯр
Аз тӯхфаҳо карда пур,
Меравем давон-давон
Ба ҳавлии бибичон.
Ҳавлияки бибичон
Пур мешавад аз меҳмон.
Охир, мо даҳ нафар не.
Ҳатто понздаҳ нафар не.
Мо шаст нафар набера,
Чилу дуто абера,
Сию сето чабера,
Бисту якто кабера.
Бибичони меҳрубон
Пир не, тамоман ҷавон.
Вақти гулаки лола
Нав мешавад садсола.

ГИРЯ КУНАМ, Ё КИ НЕ?

Пешипо хўрда ба санг
Ногоҳ афтидам.
Нигоҳ карда ба атроф,
Касе надидам.

Э, кучо рафта бошад
Модарчони ман?
Кай аз кораш меояд
Падарчони ман?

Ҳатто, наменамояд
Хоҳарам Тобон!
Гиря кунам, ё ки не,
Мондаам ҳайрон.

КИШТИЧА

Шино кун, шино
Киштичай ман!
Рӯ-рӯи дарё,
Киштичай ман!

Мову ту равем,
Ба ҷоҳои дур,
Саёҳат кунем
Саёҳати зӯр.

Аввал биравем
Ба шаҳри Ҳучанд,
Сонӣ – Бухоро
Сонӣ – Самарқанд!

Киштичай ман,
Ҷӣ гап шуд туро?
Кам шавад, чаро
Обаки дарё?

Беҳуда набуд
Дилакам хичил:
Суроҳӣ доштаст
Дар тагаш сатил!..

БЕХУНАР

Пеш аз ҳама аз хобаш
Нонводухтар мехезад,
Дасту рӯяшро шуста
Аввал ў орд мебезад.

Бо хаёли шеъри нав,
Шоира хезад аз хоб,
Духтараки шохибоф
Сўи кор созад шитоб.

Духтараки донишчӯ
Китоб хонад аз сахар,
Зардӯзи моҳир ба шавқ
Медӯзад тоқии зар.

Лек духтари бехунар
Ҳайрон аст ба чӣ кӯшад,
Сақич харад аз бозор
Сари кӯча фурӯшад.

УСТО ХУРШЕД

Гаҳвораи Зарнигор
Дорад сад нақшу нигор,
Нақши боғи пур аз гул,
Нақши лолаву сунбул.
Ҳатто дорад гаҳвора
Нақши маҳу ситора.
Онро соҳт усто Хуршед
Аз чӯби дарахти бед.
Дар хонадони Шумо
Тифле ояд ба дунё,
Аз барои гаҳвора,
То нашавед овора
Тагочон, оед давон
Ба дехи Боги Майдон.
Номи ин устои зўр
Дар дехаи мо машҳур.
Усто Хуршед-дуредгар
Даҳангушташ – даҳ ҳунар,
Ў гаҳвора месозад,
Деха аз ў менозад.

ГИЛАХОЯТ БА ДИДА

Шом холакалон омад,
Рӯи дасташ нон омад.
Ү ба мисли модарчон
Аз дар даромад хандон.
Бӯсида аз рӯн мо,
Аз чашму абрӯи мо,
Кард аз модарам гила,
Ҳай гилаву чингила.
Гилаҳоят ба дида,
Холачони ранчида.
Фамгин машав, холачон,
Худам, ки гаштам калон
Шому сахар мебинӣ,
Меравам холабинӣ.

ДАВОМИ УМРИ МОДАР

Орад ҳавои намнок
Бар димогам бўйи хок.
Бўяки хоки Ватан
Беҳ аз сад мушки Хутан.
Хоки Ватан дармонам,
Дармони дарди чонам.
Ба хирмани тило ҳам,
Ба садҳо боғи Ирам,
Ҳаргиз намедиҳам ман
Қабзаи хоки Ватан.
Зеро дар оғӯши хок,
Дар оғӯши хоки пок
Модарчони ман хуфта,
Дарди дилаш ногуфта,
Модари Бедилхонам
Чони розаш медонам.
Давоми умри ўям,
Мислаш газал мегӯям.

ЧАШМОНИ БОДОМ

Аммачонам чун додом
Дорад чашмони бодом.
Додом барин сабзина,
Диле дорад бекина.
Мисли додом серханда,
Хандахояш зебанда.
Додом барин хушрӯй аст,
Додом барин сермӯй аст.
Додом барин вай духтур,
Духтури моҳиру зӯр.
Гар шавӣ дарди дандон,
Рав ба пеши аммачон.

ДУХТАРАКИ БОЗИНГАР

– Ин духтар парӣ бошад?
Ё кабки дарӣ бошад?
– Не, не.
– Як пораи моҳ аст ин?
Чароғаки роҳ аст ин?
– Не, не.
– Товуси Боги Тилост?
Ё аз Боги Дилкушост?
– Не, не...
– Рӯи саҳна шуд давон.
Оҳуяки Мӯлиён?
– Не, не.
– Гулмоҳии Варзоб аст?
Шамолаки Яғноб аст?
– Не, не.
– Малиқаи хубон аст,
Аз дехи Зарафшон аст?
– Не, не.
– Дилҳоро бурд ба як бор,
Ин бозигар аз Ҳисор?
– Не, не.
– Нозу адояш ширин,
Як шоҳаи набот ин?
– Не, не.
– Пас гӯед ин духтар кист?
Духтари бозингар кист?
– Номи духтар Фаттона
Аз дехи Кафтархона.

САЛОМ

Сахар бихезам зи хоб,
Пештар аз офтоб.
Аввал шуста дасту рӯ,
Шона занам ман ба мӯ.
Сонӣ, ду даст пеши бар
– Салом, – гӯям ба модар.
Бигӯям аз дилу чон
– Салом, салом, бибичон.
– Бобо, салом, – бигӯям,
– Додо, салом, – бигӯям.
Ҳар гаҳ ба мактаб оям,
Шодӣ зи дил намоям,
– Салом, – бигӯям шодон
Бар ҳамаи устодон.

НАХҮДБИРЁН

Чои кори дадоям
Бошад сари оташдон,
Сахар то шом мепазад
Дадоям нахӯдбирён.

Ман бачаи танбал не,
Пахлӯи модар шинам.
Мисли ў бо чолокӣ
Нахӯди гелон чинам.

Ваҳ-ваҳ аҷаб хушмазза,
Хушбӯ нахӯди бирён!
Гоҳе на сӯи лаълӣ,
Нахӯд равад бар даҳон.

ДАВРИ ШУМО МЕГАРДАМ...

Байни ҳама бибихо
Бибичонам бебахо.
Бибичони бедардам,
Даври шумо мегардам.

Шумо гули бехорам,
Аз ҳама кас ғамхорам.
– Ин қадар хониш дорӣ,
Чонам, чӣ хоҳиш дорӣ?

– Бибичони якдана,
Пул бароред аз хона,
Ба ман ҳаред аз дӯкон
Ҳамели пистабирён.

ПАРВИН

Курси ҳарранга ширин,
Қанди парварда ширин,
Обаки набот ширин
Қанду қандалот ширин.

Аммо аз курсу набот
Аз сад куттй қандалот,
Хоҳари чонам, Парвин,
Суханҳои ту ширин.

РҮЗНОМА

Рүзномаашро
Карда тамошо,
Тира мегардид
Табъи Зулайхо.

Аз баҳои «панҷ»
Надорад нишон,
Аммо чу мӯрча
«Ду»-ҳо фаровон.

Пагоҳ аз сафар,
Меояд падар,
Албатта, аз ин
Меёбад хабар.

Баҳона бисёр,
Гиряш тайёр,
Чӯяд халосӣ
Аз «ду»-и қатор.

Фикри ачибе
Омадаш ба сар,
Бишкуфта аз шавқ
Чун лолаи тар.

Ӯ варакҳои
«Ду»-дора, даронд,
Рўзнома чӣ шуд?
Муқовааш монд!

ЗЕВАР

Омада буд ин баҳор
Аз тарафи Қандаҳор
Ҳамраҳи бобои худ,
Ҳамраҳи момои худ,
Духтари уштурсавор,
Уштуракаш пур зи бор.
Куртаи ў маҳмалин,
Маҳмали сурхи маҳин,
Даври гули доманаш,
Домани пироҳанаш
Тангаи рангин қатор,
Ҳалқаи симин қатор.
Занцираи гарданаш
Зеб диҳад бар танаш.
Пӯпаки мӯяш базеб,
Холаки рӯяш базеб.
Ҳалқаи заррини ў,
Домани чин-чини ў
Хусни варо мефузуд,
Чашми маро мерабуд.
Рафтamu бе ҳеч ибо
Зуд шудам ошно:
Номи ў Зевар будаст,
Духтари заргар будаст.

ФАМХОРӢ

— Во пояме, во поям,
Нолиш кунад бобоям.
Момо гӯяд: — Во, чонам,
Хам нагардад миёнам.
Аз нолиши бобоям,
Аз нолиши момоям,
Зик шудаму хобидам,
Мисли онҳо нолидам.
Част аз ҷояш бобоям,
Сӯям омад момоям.
Гуфтанд: — Ҷон фидоят,
Дард мекунад кучоят?
Ба мо занад балоят,
Ҳозир ёбем давоят.
Зуд овард аз бароям
Ҷою асал бобоям.
Момочонам дав-давон
Овард шири ҷӯшон.
Хеста токӣ пӯшидам,
Асалчойро нӯшидам.
Табассум бобоям кард,
Табассум момоям кард.
Гирифтандам ба оғӯш,
Дардашон шуд фаромӯш.

ЧАНГАРА

Самарқанда обаш нагз,
Чангара хобаш нағз.

Бедор шавад чўяд чанг,
Дили чангара аз санг.

Зик шавад ў хап шинад,
Бе ҳарфу бегап шинад.

Мисли хурӯси куланг
Тайёр бувад ў ба чанг.

Сих мекунад мӯҳоша,
Чин мекунад рӯҳоша,

Чашмонаш шавад ало,
Бача не, вай як бало.

Номаш гӯям? Ҳай, ҳай, ҳай
Охир, метарсам аз вай.

ТАНГАБОГ

Деҳай мо – Тангабог,
Танга ба ҳар боғу роғ.
Дашту даман тангазор,
Тарфи чаман тангазор.

Субҳ, ки борон шавад,
Танга фаровон шавад.
Тангаи зебо бубин,
Зевару тилло бубин.

Донӣ, ки ин танга чист?
Тангаи хушранга чист?
Қоқуи хандонак аст,
Заррину раҳшонак аст!

ТОҚАХҮР

Харфе нагуфта Салмо
Гузашт аз паҳлӯи мо.
Ранчида бошад чаро?
Бад дида бошад киро?

Дирӯз баъди бозӣ,
Аз мо бирафт розӣ.
Бо вай чӣ ин сахар шуд,
Авзои вай дигар шуд?

Нотоб гашта бошад?
Бехоб гашта бошад?
Ман аз паяш давидам,
Наздики ўрасидам,

Бинам: дугонаи мо,
Дар пушти хонаи мо,
Писта шикаста меҳӯрд,
Танҳо нишаста меҳӯрд.

МАНЗАРА

Дар байни сабзазорон
Се дона лола рүйид,
Бузгола тозон омад,
Онҳоро диду... бўйид.

Маймуне бачаашро
Кард ба пушташ савор.
Пар меҳоҳад кушодан,
Чўчаи мурғи чипор.

Хирсаке аз панчара
Каллаи худ бурун кард,
Аммо надонад, чӣ сон
Онро бояд дарун кард.

Харгӯшак инро дида,
Ханда занад қоҳ-қоҳ,
Фелида рӯи сабза
Кулчача меравад роҳ.

Хоҳад давидан оху,
Вой, варо пой нест.
Пойи варо чун кашам?
Дар варакам чой нест.

ЗОДРУЗ

Оростаам ин бегоҳ,
Шинам ба ҷои дилҳоҳ,
Нагӯяндам: – «Парвона,
Айба медонӣ ё на?
Хез аз ҷоят, шин поин,
Ҷоятро дониста шин».
Ҳар қадар суруд донам,
Ман аз як сар меҳонам.
Тухфа доданд бароям,
Ду амма, се тагоям.
Сухани ман мегӯянд,
Шодии ман мечӯянд,
Бибем гӯяд: – «Момо шав,
Бадавлат мисли мо шав».
Холем гӯяд: – «Хола шав,
Яксаду бистсола шав».
Гоҳ бобо раксад бо ман,
Гоҳ додо раксад бо ман.
Фархунда бод рӯзи ман,
Ин шоми зодрӯзи ман!

ШАКАРДАРА

Тути балхии ширин
Таъму бӯ асал барин.
Бӯи чӣ дорад асал?
Бӯи гулҳои ҷангӣ.

Аз гул бӯи чӣ ояд?
Шодии дил физояд.
Гул бӯе дорад сара,
Ин бӯи Шакардара.

Шакардара деҳаест
Мислаш рӯи дунё нест.
Ин деҳи боғу бӯстон
Дидам дар Афғонистон.

АЙЁМИ ИДИ НАВРУЗ

Рұзи иди модарон
Чаро боридій борон?
Айёми иди «Наврұз»
Боридій се шабу рұз.
Бас, акнун дигар набор,
Боронгарй шуд бисёр.
– Не, не! Бимон, ки борам,
Ман кори беҳад дорам.
Меборам то қав расад,
Зуд вакти дарав расад,
Фаровон шавад гандум
Дар роҳат бошад мардум.
Борам, то дар күхсорон
Рұяд ревочу торон,
Занбұруғ шавад қатор
Дар канори бешазор,
Бари қокую хулбұ
Сабза дамад лаби чұ.
Лола, ки рұяд ба бом,
Кори ман шавад тамом.

ИДИ РАМАЗОН

Омад иди Рамазон
Дар бозор ҳалво арzon.
Бобочон, баъди намоз,
Ҳалво оред ба мо боз.

Ба ман харед, чон бобо,
Кулчаи «Кунчидҳалво»,
Аз барои Дурдона
Ҳалвои «Магзи дона».

Гиред барои момо
Ҳалвои «Лавз» як кило,
Зеро ки мебинад нағз
Момоям ҳалвои «Лавз».

МӮЛИЁН

Пурсидам аз Гулистон
– Богча хуб ё дабистон?
Гуфт: – Ҷои хуб Мӯлиён,
Ҳавлияки бобочон.

ЧОНОНА

Дар сояи дӯлона,
Дар аргунчак Чонона.
То пашшা�ҳои беор,
Ӯро накунанд бедор,
Гирди сари Чонона,
Бибичонам парвона.
Чонона агар хобад,
Ҳама осоиш ёбад.
Низора шӯрад ҳамир,
Очаам пазад фатир.
Дег мешӯяд Ситора,
Ман сабзӣ кунам пора.
Ҳама шавем паи кор,
Эҳ, кор чӣ қадар бисёр!
Агар хезад Чонона,
Мемонад кори хона.
«Ар-ару-ар» сар шавад,
Бибем дарди сар шавад.

ТҮТИГУФТОР

Лола китоб меҳонад
Ҳай бошитоб меҳонад.
Меҳонад мисли булбул
Бе нуқтаю бе вергул,

Чун ровии сухандон,
Меҳонад аҷаб равон.
Варри-варрос меҳонад,
Шарри-шаррос меҳонад.

Лек пурседаш аз мазмун,
Ҳолаш шавад дигаргун,
Лолаи түтигуфтор,
Аз гап монад баякбор.

ҲАЙ, БОРАКАЛЛО!

Рафтам дирӯз меҳмонӣ
Ҳавлии бобо,
Як лаҳзаяк нишастам
Пешаки момо.

Бо хокистар бишустам
Чойчӯши момо,
Покиза кардам аз гард
Чевони бобо.

Тубакҳои пур аз гул
Бурдам ба берун,
Шиши тирезаро
Шустам ба собун.

Шуд хонаи момоям
Равшану зебо,
Момоям гуфт: – Офарин,
Ҳай, боракалло!

Бобоям баъди пешин
Омад аз масcid,
Чун маро дид дар ҳавлӣ
Аз шодӣ хандид.

Оғұшашро күшода,
Ба сүи ман тохт,
Даромада ба хона,
Хонаро нашнохт.

ШУКРОНА

Шукри пои равонам
Ду пояки давонам.
Шукри ду чашми бино,
Шукри ду дасти гиро.

Шукри тани бедардам,
Дили поки бегардам.
Шукри рухи гулобӣ,
Ин рӯзаки офтобӣ.

Чун бароям аз хона,
Гӯям садҳо шукрана.
Шукронаро ҳар сахар
Омӯхтаам аз падар.

КОРВОНИ ЧОНВАРОН

Корвон омад бе шутур,
Шахри мо аз чои дур.
Гуфтам: – Амаки сорбон,
Чиҳо дорад ин корвон?
Гуфто ки: – Бо чил мошин
Аз сўи кишвари Чин,
Овардем бо корвон
Боги пури чонварон.
Хирсу гурги Амрико,
Кенгуруи Африқо,
Ду гавазни шохчанбар,
Шаш маймуни бозигар,
Мору тазарви даштӣ,
Филу гурбаи ваҳшӣ,
Оҳуи бодпо дорем,
Ҳар чӣ хоҳӣ, мо дорем...
Ҳой бачаҳо, шитобед,
Аз тамошо намонед!
Боги мо боги сайёр,
Як чо надорад қарор.
Дар Исфара меҳмонем,
Ин чо сӣ рӯз– мемонем,
Сонӣ мегардад равон,
Корвон ба сўи Эрон.
Ҳар кас набинад ин боғ,
Мемонад бо дили доф.

ДАР РОХ

Аз роҳи Сўзангарон
Танҳо будам ман равон.
Ногаҳ омада ба шаст
Ба сарам зад бо ду даст.
Сипас бизад ба рӯям
Ба чашму ба абрӯям,
Бизад ба поҳои ман,
Ба кафши зебои ман.
Аммо ман наранцидам
Ба зери лаб хандидам.
Зеро ки баҳорон буд
Он чӣ мезад, борон буд.

ХОН КИТОБ

Гӯш бидех дугона,
 Гӯям ба ту тарона.
 Хоҳӣ, сад ғазал гӯям,
 Саду як матал гӯям.
 Қисса гӯям беҳисоб,
 Ҳамаи ин аз китоб.
 Китоб баҳо надорад,
 Ғам аз дилҳо барорад.
 Як китоби пурмаъно,
 Беҳ аз як доман тило.
 Китоб хонӣ, доноӣ,
 Аз ҳама кас болоӣ.
 Дугона, ту ҳам биштоб,
 Бекор нашин, хон китоб.

«ЁРӢ»

Муаллима бипурсид
 Аз ҳамсинфи мо Қобил:
 – Ку, бинамо ҳикоя
 Чи кор кардӣ дар таътил?
 – Ёрӣ додам ба очам,
 Кораша кардам осон,
 Ҷеф назада, омадам
 Ман ба сари дастархон.

АФСОНА

Аз оинаи нилгун
Холаяки меҳрубон,
Ҳар шаб афсонай нав
Гӯяд барои моён:

– Гурге дар беша мегашт
Гуруснаву ҳашмолуд,
Ҳаргӯшбачаро ҳӯрда,
Пайи худро гум намуд.

Оҳ, бечора ҳаргӯшак,
Ҳаргӯшаки бечора,
Бехуда ў ба бозӣ
Гардидааст овора.

Шояд ки очахаргӯш
То ҳол ўро мекобад,
Ба умеде ки охир,
Ҳаргӯшакро мейбад...

Нисфи шаб асту аммо
Хоби ман намеояд.
Пеши ҷашмам ҳар лаҳза
Афсона менамояд.

БОРОНИ БАҲОРӢ

Шибир-шибир меборӣ.
Аз бому дар мешорӣ,
Бо қатраҳои нармат
Ба ман чунон мефорӣ.

Ваҳ, чӣ хуш тоза шустӣ
Раҳраву гулу гулзор,
Барги ҳама дараҳтон
Тоза кардӣ аз губор.

Шишаҳои тиреза
Шуд пурчилою рахшон,
Рӯи ҳавлӣ озода,
Наёбӣ гарде дар он.

Эй борони баҳорӣ,
Зуд-зуд бибор, илтимос,
То шавам ҳар бегоҳӣ
Аз ҳавлирубӣ халос.

МЕХРУБОН

Хоҳарамро бибичон
Номаш гуфто Мехрубон.
Мехрубон абруқамон,
Мехрубон ороми чон.
Рўякаш моҳи тобон,
Мўяш сиёҳи печон,
Лабҳо ҳамеша хандон,
Дандонаш дурру марчон.
Э, мебахшӣ, Мехрубон
Надорад ягон дандон.
Аз барои қофия
Байте гуфтам ногаҳон.

ОРЗУИ СОЛИНАВӢ

Арчаи сабзу зебо
Истода рӯи хона,
Хурду калон ба давраш
Ба бозии даврона.

Арчаи моро бинед,
Чӣ хуш медиҳад чило.
Сар то ба поящ имшаб
Гӯё шудаст аз тило.

Рӯйи мизи идона
Меваю қанди бисёр
Мехмонону мизбонон
Ҳама шоду бахтиёр.

Ғаме ба дил надорад,
Очаҷони меҳрубон.
Ҳатто ӯро сари дег
Мебинӣ ту ғазалхон.

Чи хуш, намекунад дард
Имшаб пойи бибичон.
Бибичони садсола
Мераксад шоду хандон.

Аз шодӣ ман дар ҷоям
Шишта наметавонам,
Дар васфи ту, Соли Нав,
Шеъру тарона хонам.

БАҲОР

Буд замини нозанин,
Дар хоби маству ширин,
Ба хоби ў даромад:
«Аз фалак мефаромад
Рӯ-рӯи абри баланд
Савори аспи саманд,
Рӯмоли сараш-лола,
Куртаи бараш-лола,
Халқай гӯшаш қоку,
Дар бару дӯшаш қоку.
Райҳон ба банди мӯяш,
Гули шукуфта рӯяш,
Арӯси баҳор ояд,
Ба мулки Ҳисор ояд.
Бидида рӯи баҳор,
Шамида бӯи баҳор,
Бо дилаки бекарор
Замин шуд охир бедор».
Он субҳаки зимистон
Аз хоки кӯҳсорон,
Аз бехи санги хомӯш
Сар зад гули сияҳгӯш.

ТАРОНАИ МАШХУР

Заррофа афсона гуфт,
Заррофача даррав хуфт.
Очахаргӯш алла хонд.
Бачаякашро хобонд.
Сагча баъди давутоз
Рафт ба хобаки ноз.
Танҳо дар ин шаби тор
Курбокқаест бедор,
Шикамчааш ҳай таранг
Саҳначааш рӯйи санг,
Бе гижжаку бе танбӯр
Месарояд:
— Курр— у-курр...
Таронаи «Курр-у-курр»
Дар беша ҳаст машхур.
Зеро ки ин тарона,
Таронаи ягона,
Аз бобои қурбокқа,
Аз момои қурбокқа
То ин замона мондаст,
Ба ӯ нишона мондаст.

ХОНАИ НАВ

Аз поликони моён,
 Шаҳрам ҳама намоён:
 Ана, ҳайкали Сино.
 Ана, Хонаи кино,
 Хиёбоне чӣ зебо
 Ба номи Саъдӣ-бобо.
 Мана гулгашти Ҳофиз,
 (Кучо шуд «Хишти Ҳофиз»¹?)
 Дӯкони шоҳӣ бинам,
 Дӯкони моҳӣ бинам.
 Сад раставу хиёбон
 Бинӣ аз рӯи айвон.
 Хоҳӣ, созӣ тамошо,
 Тамошои шаҳри мо,
 Вакти таътил ҷӯраҷон,
 Биё, бишав ту меҳмон.
 Хонаи моро кобӣ,
 Ба осонӣ мейёбӣ.
 Аз ҳамаи хонаҳо,
 Ҷӯраҷон, бовар намо,
 Хонаи мо бошукуҳ,
 Расад то қуллаи кӯҳ.
 Ҳабдаҳ ошёна дорад,
 Сесад дар хона дорад.
 Дари ҳама хонадон
 Кушода баҳри меҳмон.

¹ Ишора ба ҳикояти «Хоҷа Ҳофиз ва хиштрез».

МАРГУЛАКОКУЛ

Дугона гаштам
Дар шаҳри Кобул,
Бо духтаре шӯҳ –
Маргулакокул.
Рӯяш гандумӣ,
Мижгондароз аст,
Нигоҳаш равшан,
Бо шарму ноз аст.
Ҳамчун ду лола
Бо ҳам монандем,
Тарона дар лаб
Ҳар ду меҳандем.
Бошад ҳамоҳанг
Номи ваю ман,
Чаман исми ӯст,
Номи ман Суман.
Нозем, ки як аст
Лафзи модарӣ,
Сухан бигӯем
Ба лафзи дарӣ.

ДҮСТИЙ

Хар шаб гирифта хома,
Шахрӣ нависад нома.
Ба Зебои рӯшонӣ,
Гулшани зарафшонӣ,
Ба Ҳюстон – баҳри Лорен,
Сӯи Лондон ба Морен,
Ба Париж – ба Монико,
Ба Токио – ба Тсу Бо,
Ба Минои кобулий,
Ойгули истамбулий...
Дар ҳама кунчи дунё
Дорад ӯ дугонаҳо.
Аммо чӣ гӯям, Шахрӣ
Бо ҳамсифонаш қаҳрӣ.

САБЗИКОР

Ба дидани Гулнигор,
Рафтам дехи Сабзикор.
Гуфтам аз ном аён аст
Сабзияш фаровон аст.
Гаштам саропои дех,
Рафтам ҳама ҷои дех,
Ин сӯй дидам пахта,
Он сӯй дидам пахта.
Пахта дар миёни боғ,
Пахта дар канори роғ,
Назди дабистон пахта
«Пахта, пахта, ҷон пахта».
Надидам кони сабзӣ
Ному нишони сабзӣ,
Ахли дехи Сабзикор
Сабзӣ харад аз бозор.

ХОВАР

Тугмаҳояш дар чояш,
Озода кафши пояш,
Ачаб ки дар пироҳан
Надорад доги равган.

Дар шими ў гарде нест
Бачаи озода кист?
Намеояд боварам,
Ки ин писар Ховарам.

– Бовар кунед, очаҷон,
Ман писари шумоям,
Ин шиму куртаи нав
Ҳозир овард дадоям.

ХУДБИН

Баҳояш аъло
Аз ҳама фанҳо,
Аммо мегардад
Доимо танҳо.

Тоза китобу
Тоза дафтараш,
Дўсте надорад
Аммо дар бараш.

Нагардад касе
Аз диданаш шод,
Сад рӯз наояд,
Кас накунад ёд.

Зеро ки хело
Худбин аст Хушнуд.
Ҳамеша бошад
Ў дар ғами худ.

Сардори ин синф
Худам мегӯяд,
Дар Маскав баҳор
Будам мегӯяд.

– Дар синф танҳо ман
Аълочӣ, – гӯяд.
– Бар дугиракҳо
Корам чӣ? – гӯяд.

ТОБОН

Мӯяки Тобон
То бари домон,
Рӯяки Тобон –
Себаки Рӯшон.

Холи сиёҳаш
Донаи себ аст,
Ҳамчу ниҳолак
Қаддаш базеб аст.

Мисли шакарсеб
Гапакош тобон,
Гапи ўфорад
Бар дилу бар чон.

Аз рӯяш ояд
Бӯи гули себ,
Аз мӯяш ояд
Бӯи гули себ.

Кош ҳозир аз дар
Дарояд Тобон,
Аз боғаш орад
Себаки хубон.

БОДИ ХУШИ ТОБИСТОН

Мевазад аз дуродур
Боди хуши тобистон,
Чонро мебахшад ҳузур
Боди хуши тобистон.

Бўи ҳандалак орад
Аз полези бобочон,
Аз ҳавлии ҳамсоя,
Бўи чуворибирён.

Боди хуши тобистон,
Бар дидаҳо хоб орад.
Ларзонад шохаҳоро,
Борони мева борад.

ЭРКАТУЛФОР

Нимарӯз аз дарвоза
Дарояд Даврон,
Шимаш олудай хок,
Бинӣ оvezон.

Портфелро партояд
Ба рӯи долон,
Ҳар сӯ китобу қалам
Гардад парешон.

Гарданбанди ранголуд
Ба киса монад,
Тоқӣ гирифта аз сар,
Ба саг пӯшонад.

Борониро оvezад
Ба шоҳаи нок,
Куртаи сафедашро
Ба навдаи ток.

Мӯзай чиркини худ
Сӯе андозад,
Дигар накарда шимро,
Ба кӯча тозад.

Аз холи Даврон пурсед
Ба вакти сахар,
Дар чевон аз либосаш
Наёбад асар.

Домони куртаашро
Сагча хоида,
Дар рӯи пали кашниز
Токӣ хобида.

Шими дар мек овезон
Ба лой олуда,
«Дер шуд» гӯяду резад
Оби ду дид.

Тоза карда шимашро
Модар пӯшонад,
Бо уту бибичнонаш
Токӣ хушконад.

Хоҳарчааш мӯзаро
Оварад тозон,
Мӯзааш пур, лаболаб
Аз оби борон.

Аз паи яккаписар
Дар ин хонадон,
Ҳам шому ҳам пагоҳӣ
Ҳама саргардон.

БО ҲУСНИ ДЕҲ МЕНОЗАМ

Деворҳои деҳа
Аз ғулбеду шамшод аст,
Номи деҳи тағоям
Деҳаи Дарёбод аст.

Роҳи деҳа дароз аст,
Аз ду фарсах зиёда,
Вале ҳоҳам ба он ҷо
Доим равам пиёда.

Роҳи дарози деҳа
Аҷаб манзара дорад,
Киштаҳои ҳосилхез,
Боготи сара дорад.

Раҳравон аз ҳусни деҳ
Мефахраму менозам,
Дил меҳоҳад сароям
Бо тамоми овозам.

ШАҲЛО

Коре агар фармоед,
«Не» намегўяд асло,
Хатто аз кори душвор
Рӯ наметобад Шаҳло.

Дидадаро, рамузфаҳм,
Духтари доно Шаҳло.
Ба меҳнатдўстии худ
Ба дидаҳо чо Шаҳло.

Фахрида гўяд бибеш:
– Шаҳло монанди худам,
Дар ҷавонӣ мисли ў
Духтари чаққон будам.

Падар гўяд: – Шаҳлоҷон
Як дам бекор нашинад,
Умракаш шавад дароз,
Дасташ дардро набинад.

Аммо аз Гулрӯтанбал
Норозӣ хурду калон,
«Ин ба кӣ рафта бошад»
Гуфта мешаванд ҳайрон.

ЧУРАХО

Рақами «Як» танҳо буд,
Дар дафтари Барно буд.
Рӯи сафҳай холӣ
«Як» буд дар аҷаб ҳоле:
Танҳо дар рӯи варак,
Меларзид дарак-дарак.
Ӯ бекасу бе ҳамроҳ
Ҳар лаҳза мекашид оҳ.
Бо кӣ кунам гуфт бозӣ?
Хандаю сарфарозӣ?
Хуб шуд, ки Барно омад
Ба танаш ҷон даромад.
Пушти «Як» навишт Барно
Панҷ сифри гирду зебо.
Он лаҳза «Як» бо ёрон
Бар дида шуд намоён.
Шуд рангу бораш дигар
Фахру викораш дигар.
Акнун ӯ буд дар қатор
Чун аскари парчамдор,
Зоро «Як» он «Як» набуд,
Току танҳояк набуд.
Бо ҷӯраҳои бисёр,
«Як»-и мо шуд Садҳазор.

ШОҲПАРАК

— Шоҳпари гапдароям,
Чӣ овардӣ бароям?
— Бароятон очаҷон,
Аз дехи Наварӯсон
Гашта-гашта рӯйи гул,
Овардаам бӯйи гул.

ХОҲАРАКАМ НОЗАНИН

Гирифтам бори аввал
Хоҳаракамро бағал.
Оғӯшам пури пур шуд,
Гӯё ки гарки нур шуд.
Хоҳараки ширмастам,
Хобида рӯи дастам.
Бо муҳаббат ман ўро
Менамоям тамошо.
Гӯям: «Номи ман Доро
Салом, хоҳараки мо!»
Ба рӯяш монда рӯям,
Мисли гул ўро бӯям.
Ояд бар димоги ман
Бӯи гули ёсуман,
Чӣ бӯе дорад ширин
Хоҳаракам Нозанин
Хоҳаракам дар дастам
Аз гули рӯяш мастам.

ТАЭКВАНДО

Бо як зарбаи Доро
Сино гелид рӯболо,
Аз болои миз гулдон,
Парид рӯи дастархон.

Пас Доро бо чолокӣ,
Боҷаҳлу бо бебокӣ.
Гоҳ ба чапу гоҳ ба рост
Лагад зад хар ҷо, ки хост.

Хӯрд лагади обдор,
Шишаи телевизор.
Лӯла гелид аз тахмон,
Ларзид дар ҷояш яҳдон...

Нашносам ман ин Дорост?
Набераи хуби мост?
Чаро имрӯз ҷанг ҷӯяд?
«Сино биё, ҷанг» гӯяд?

Ногаҳ дид ки ҳайронам,
Дар хона ман меҳмонам.
– Бибичон,— гуфто Доро,
– Дорам машқи Таэквандо.

ХОРПУШТ ВА САНЧОБ

Дар пушт халтай дон
Хорпуштаке буд равон.
Санчобаке ўро дид,
Шодон ба сўяш давид.
Гуфто: – Рафтем, чўрачон,
Назди рўди Зарафшон.
Фелида дар офтоб,
Худро дихем обутоб.
Гуфт хорпушти пурзахмат:
– Ку вақти истироҳат?
Чанде дар тан хорам ҳаст,
Ҳамон қадар корам ҳаст.
Ханда заду гуфт Санчоб:
– Кор доштай бехисоб.
Хорпуштаки меҳрубон,
Бирав, зи корат намон.
Чӣ хуб, ки ман Санчобам,
Гаҳ бозиву гаҳ хобам.
На дар пуштам хор дорам,
На тоқати кор дорам!

ДҮСТИ БЕХТАРИН

Бо вай як чо нишинам,
Тани танҳо нишинам.
Аз ў дил гирад ором,
Пухта шавӣ, бошӣ хом.
Рафиқе сар то по панд,
Надорад ҳилаву фанд.
Китобаки безабон,
Омӯзад чандин забон.
Ёдам дихад беовоз,
Суруду нағмаву соз.
Аз кимиёву ҳисоб,
Чӣ гӯяд сухан? Китоб!
Хоҳам барад ба кайҳон,
Сӯи «Роҳи қаҳқашон».
Ба ў рӯи Мах шинам,
Зӯхраю Парвин бинам.
Китоб ҳамдами мост,
Бех аз сад ҷаҳоннамост.
З-ин рӯ гирам ба дастам,
Ҳамеша бо вай ҳастам.

ОҲУЯКИ МАСТИ МАН (Шеър-чистон)

Рӯи оҳу саворам,
Аз шодӣ бол барорам,
Оҳуяки мости ман,
Майли ў ба дasti ман.
Ҳар ҷо хоҳам мебарад,
Мечахаду мепарад.
Рафтем бо ў ба сахро,
Сонӣ бар лаби дарё,
Ҳар ду кардем тоз-тозӣ
Ҳар ду кардем оббозӣ...
Шом оҳу бо ман омад,
Ба ҷогаҳам даромад.
Хаста буду «вой» нагуфт
«Танг аст ба ман ҷой» нагуфт.
Гар донӣ ин оҳу чист,
Бар ман ҷавобаш фирист.

(Поӣ)

ШОХДОРАК (Шеър-чистон)

Шохҳои қатор дорад
Дар шоҳакаш бор орад.
Шоҳдораки бечора
Бепо бувад чӣ чора?
Гар пои равон медошт,
Дар тани худ ҷон медошт,
Дар як гӯша намехуфт,
«О-ҳо ман зӯрам» мегуфт.
Чангали сахро мерафт,
Бо шоҳи боло мерафт.
Шоҳдорак равад ба кор
Ба китфи бобом савор.

(Панчиоҳа)

ЧИСТОНҲО

Бо ранги заъфаронӣ
Ӯ доимо хандон аст,
Надорад чашму абрӯ,
Рӯяш пури дандон аст.

(*Офтобпараст*)

Гирд аст монанди моҳ,
Фелида меравад роҳ,
Аз момо гурезон аст,
Аз бобо гурезон аст.
Гурезон аст аз хона,
Хонааш дар афсона.

(*Кулчача*)

Тобистону зимистон
Меистад дар рӯи бом,
То дар хона нишаста,
Кино бубинад бобом.

(*Антеннаи телевизор*)

Калон аст мисли хона
Калон бувад варо гӯш,
Бо ин ҳама бузургӣ
Бечора тарсад аз муш.

(*Фил*)

Парвози ўро на ту,
На ману бобо дида,
Гоҳе ҳама мегӯем:
Шаб аз чашмам парида.

(Хоб)

Ором, бе шарфай по
Ҳар шаб ояд назди мо,
Нодида рӯи моҳаш
Шодон равем ҳамроҳаш.
Вай табиби варзида,
Чояш болои дида.

(Хоб)

Аз ду даричаи во
Дунё кунӣ тамошо,
Ҳар гоҳ ки шавӣ хаста
Худ ба худ шавад баста.

(Чашм)

Пешгаҳи хонаи мо
Менишинад ба роҳат,
Худ дар як ҷо истода,
Моро барад саёҳат.

(Телевизор)

Аз гул ба гул мешинаид,
Гарде зи гул мечинад.
Шод аст, аммо бечора,
Умри каме мебинад.

(Шоҳпарак)

Чист он ки дар тани мо,
Беш аз ҳама ғамхор аст.
Шабҳо моро хобонад,
Аммо худаш бедор аст?

(Дил)

ТЕЗГҮЯКХО

Чумчукаке дар Чирчик
Чириққас зад: – Чик-чириқ,
Чумчукчӯра, бошӣ зик,
Чик-чириқ, биё Чирчик.

* * *

Тафдони мо тафс дорад
Ҳафт фатири гафс дорад.

* * *

Муродчӯра хӯр муруд,
Мурудҳои Магмуруд.

* * *

Дар пушта дидам Хорпушт
Себ дар пушту нок дар мушт.

**МАҲБУБА НЕЪМАТЗОДА
ДУХТАРАКИ БОЗИНГАР**

Муҳаррири ороиш *Орзу Раҳмонӣ*
Муҳаррири саҳифабандӣ *Меҳри Саидова*
Хурӯфчин Ш. Баҳромова

Ба матбаа 04.04.2014 супорида шуд.
Чопаш 14.04.2014 ба имзо расид. Андоза 60x84 1/16.
Чузъи чопӣ 5,75. Адади нашр 2000 нусха.

Муассисай нашриявии «Адиб»-и
Вазорати фарҳангӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш.Душанбе, кӯчаи Н.Қаробоев 17 а

Дар матбааи ҶДММ «Нашри Мубориз» чоп шудааст.
ш. Душанбе кӯчаи Маяковски 24